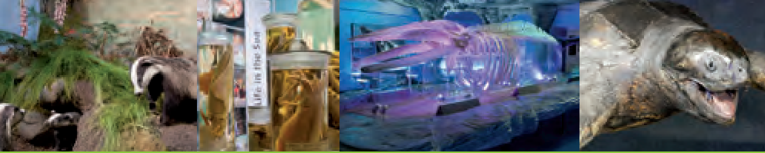

amgueddfa genedlaethol caerdydd
national museum cardiff

llyfr gweithgaredd yr orielau hanes natur

Ewch ar daith o amgylch yr Amgueddfa i weld anifeiliaid a phlanhigion sy'n byw mewn gwahanol lefydd (cynefinoedd fydd gwyddonwyr yn galw'r rhain)

Yw e'n real?

Roedd rhai planhigion ac anifeiliaid yn yr orielau yn arfer bod yn fyw, pethau real ydyn nhw. Allwn ni ddim dangos y gwrthrych real bob tro felly byddwn ni'n creu model. Pa rai sy'n fodelau a pha rai sy'n real?

Cerddwch o amgylch yr orielau **Hanes Natur** i gwblhau'r gweithgareddau.

Enw

amgueddfa cymru
national museum wales

Noddir gan **Lywodraeth Cymru**
Sponsored by **Welsh Government**

Arianwyd y llyfr gweithgaredd hwn gan roddion ymwelwyr.

glan y môr

Dechreuwch ar lan y môr wrth brif fynedfa'r orielau Hanes Natur Is.

Mi wela i...

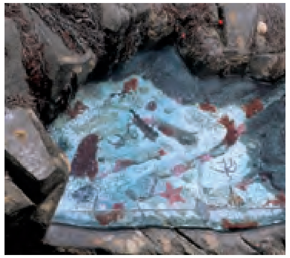

Dyma luniau rhannau o anifeiliaid sydd i'w gweld ar lan y môr ac yn y pwll.

Pa ran sy'n perthyn i ba anifail?

Cliw: Edrychwch yn uchel ac yn isel!

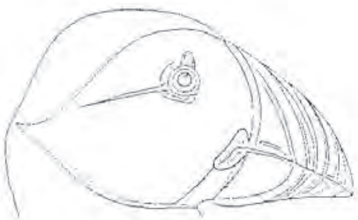

Beth am feddwl am syniadau 'Mi wela i' eich hun?

coetir

Ewch ymlaen i'r gofod oriel nesaf.

Coetir yw cartref pob un o'r anifeiliaid o'ch blaen chi.

Allwch chi weld y gwahaniaeth rhwng yr arddangosfa goetir a'r ffotograffau yma?

▶ Rhowch gylch o amgylch unrhyw wahaniaeth.

coetir – coed

Edrychwch yn y casys arddangos o amgylch yr oriel Coetir.

Gallwch chi adnabod coeden drwy edrych yn ofalus ar ei dail. Allwch chi weld y bwrdd cyffwrdd gyferbyn â'r arddangosfa ffwng?

Teimlwch y rhisgl a siâp y dail.

- Tynnwch luniau o'r dail welwch chi yma:

Derw

Ffawydd

Pîn

bywyd yn y môr

Ewch i fyny'r grisiau i'r orielau Hanes Natur Uwch. Ewch drwy'r drws ac i'r oriel Bywyd yn y Môr.

Bydd gwyddonwyr yn rhoi planhigion ac anifeiliaid mewn grwpiau. Mae'r goeden deulu forol yn dangos sut mae'r grwpiau gwahanol yn perthyn – ym marn gwyddonwyr.

- Allwch chi weld dau anifail neu blanhigyn o bob grŵp?

Arthropoda

1) ______________________

2) ______________________

Chordata

1) ______________________

2) ______________________

Annelida

1) ______________________

2) ______________________

Rhodophyta

1) ______________________

2) ______________________

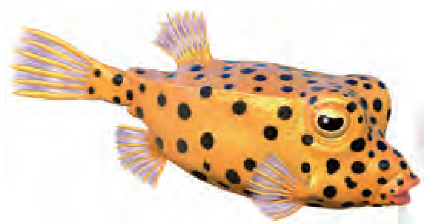

Cliw: Edrychwch ar liw y labeli! Mae gan anifeiliaid yn yr un grwpiau labeli o'r un lliw!

morfil

Allwch chi weld y sgerbwd morfil yng nghefn yr oriel?

Dychmygwch eich bod chi'n nofio gyda'r Morfil Cefngrwm. Tynnwch lun o chi'ch hun ar bwys y sgerbwd. Fyddech chi'n dalach na'i benglog?

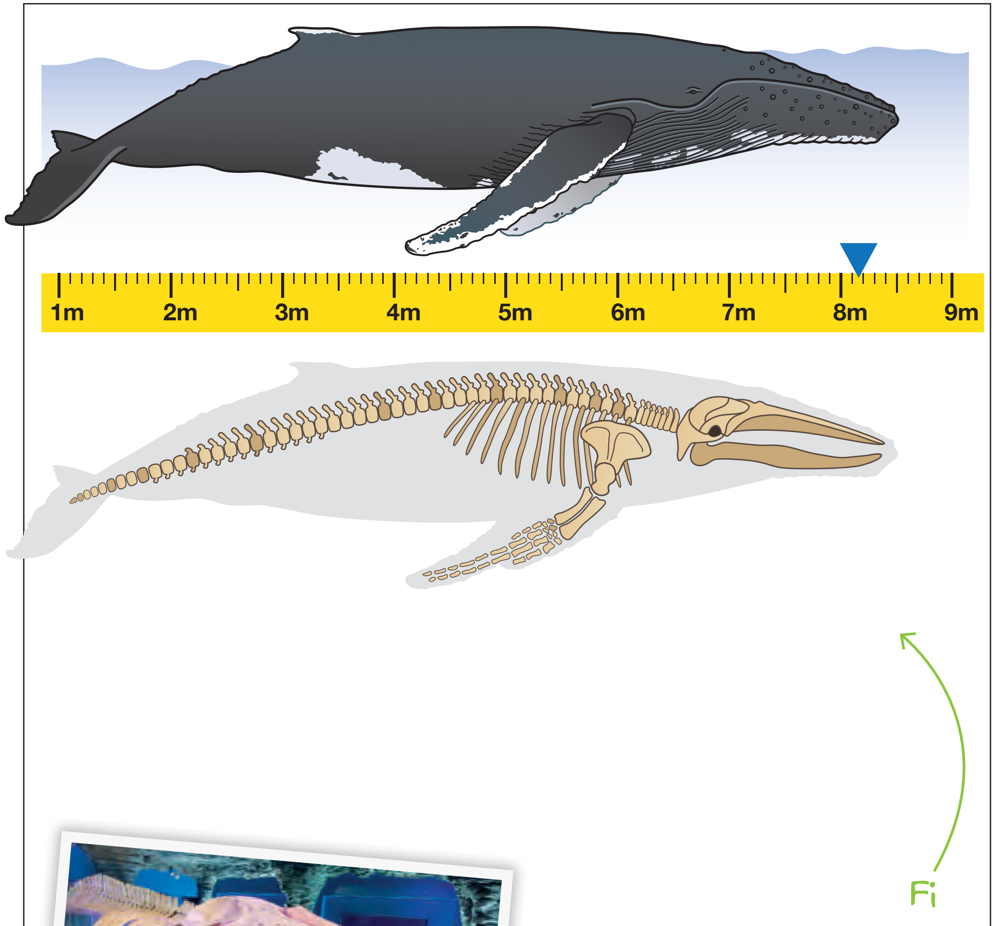

Sgerbwd Morfil Cefngrwm ifanc yw hwn. Gall morfil maint llawn dyfu yn 19m o hyd! Mae hyn mor hir a dwy fws!

môr-grwban

Mae'r môr-grwban ar bwys y morfil.

Math o ymlusgiaid hynafol yw môr-grwbanod.

- Defnyddiwch y paneli arddangos i lenwi'r llythrennau coll a chanfod enw'r 7 math (rhywogaeth) o fôr-grwban.

Môr-grwbanod:

L L _ _ R _ I _ _

_ W _ _ D D

P E N D E W _ E _ _

_ E _ _ E _

_ E _ N _ _ L _ T

G _ _ L _ _ B _ G

O _ I _ E R _ D _ E Y

OEDDECH CHI'N GWYBOD?

Dyma'r Môr-grwban Lledraidd mwyaf sydd wedi'i gofnodi yn y byd!

cipolwg – tu ôl i'r llenni

Ewch i'r Oriel Cipolwg y tu ôl i'r oriel Coetir.

Mae gwyddonwyr yn yr Amgueddfa yn gweithio tu ôl i'r llenni i edrych yn fanylach ar fyd natur. Mae'n nhw'n darganfod pethau newydd ac yn cadw gwahanol anifeiliaid a phlanhigion.

- Edrychwch ar yr arddangosiadau yn oriel Cipolwg a chynllunio eich taith maes eich hun. Beth fyddech chi'n ei astudio? Pa offer fyddech chi'n eu defnyddio? Dyluniwch arddangosiad o'ch gwaith ar y dudalen hon: